

"אשר ידבנו לבו"  
העלון נתרם בעין יפה  
ע"י החפצים בעילום שמם,  
יזכו לכל מילי דמיטב  
ברוחניות וגשמיות

# נר לשולחן שבת

## פרשת תרומה

גליזון מס' 314



בכל עניני העלון  
תרומות והנצחות  
רוזנבליט  
רה' צבי 21 ב"ב 5791486



### מהו הסימן הכי קצר בשו"ע? סימן תי"ט! "מצוה להרבות בסעודת ראש חודש".

אחד האנשים ואחד הנשים שוים בחיוב זה.

**כשחל ראש חודש בשבת** עושים מאכל אחד יותר ממה שנוהגים בכל השבתות, כדי שיהיה ניכר כבוד ראש חודש. (שם משנ"ב ב)

**הסתפק ב"שמירת שבת כהלכתה":** האם בכל סעודה בשבת יש להוסיף מאכל, או די אם יוסיף בסעודה אחת. (פני"ד קנ"א)

**ואם הוא עני ואין ידו משגת,** יוסיף לפחות בפירות, שיקנה פרי לאוכלו. ("בן איש חי" ויקרא ב)

**זכורני,** בר"ח אכל יותר משאר ימי החול, תבשיל אחד כגון דגים או פירות משום דר"ח נקרא מועד. ("לקט יושר") החת"ס היה מוסיף בראש חודש תבשיל אחד של מיני מתקה. (תוספות למנהגי חת"ס א' ט"ו)

**הורה הגאון רבי יוסף שלום אלישיב:** מותר לשבח את בעלת הבית על מאכלים שעשתה, אפילו כשאין זה נכון, ואף מצוה יש בזה! ("אשרי האישה" ח"ב פ"ב)

**הגאון רבי נחום,** בנו של רבי דוד בהר"ן, דרכו שהיה אוכל את כל מה שהביאו לפניו בסעודות שבת, שלא לבייש את השבת.

**פעם** בעת היותו עוסק בקניית קרקעות לבנין הארץ התארח בשבת אצל משפחה ביפו. הגישו לפניו מנה. כדרכו גמר את כל מה שהיה בצלחת. כיון שכך הביאו עוד, אכל גם את המנה השניה. בעלת הבית ששמחה על הצלחת צלחתה אצל צדיק כזה... שלחה להביא לו עוד מנה... עד שניגש רבי נחום וביקש מבעלת הבית שלא יביאו, ואמר שאם יביאו לו עוד זה פיקוח נפש ודוחה שבת... ("שער הארץ" י"כ להרה"ג י"ו)



### שמועה מדברי הגאון רבי יעקב קמינצקי!!!

"וי"א שהציבור מברכים עליו בתחילה לקרוא את ההלל". (תכ"ב ב)  
**חידש הגאון רבי יעקב קמינצקי:** נראה דכיון שלשון הברכה היא 'לקרוא', יש להקפיד לקרות את ההלל מתוך הסיפור ולא בעל פה, ד'קוראים' היינו קריאה מן הכתב. ('אמת ליעקב' ועין משנ"ב תכ"ח י"ג)



### איזו הפטרה נקרא השבוע?...

**'לאחר שסיים לקרוא שמו"ת,** אין צריך לקרוא ההפטרות (מרדכי), ומכל מקום נהגו לקרות ההפטרה. (רמ"א א"ח רפ"ה ז) שמו"א יקראוהו לעלות למפטיר, וכך ידע לקרוא את ההפטרה בציבור. (מג"א י"ב, משנ"ב י"ט) כדי שיקרא נביאים אחר תורה. (של"ה מס' שבת) יש מהגדולים שלמד את פירושו רש"י שעל ההפטרה. ("לקט יושר" עמ' נ"ד)

**בשבת שיש הפטרה מיוחדת,** כגון שבת ראש חודש, ארבע פרשיות – יש סוברים שצריך לקרוא את הפטרת הפרשה הרגילה. (חיד"א ד' ועין כה"ח ל"ו) ויש חולקים וסוברים, שצריך לקרוא את ההפטרה המיוחדת לשבת זו. (מג"א שם כסברתו, משנ"ב כ') ויש נוהגים לקרוא את שתי ההפטרות. ("לקט יושר" שם, "ארחות רבנו" ח"א קכ"ג)



### על הקשר בין ראש חודש לתרומה

**ידוע דהמרבה בצדקה בר"ח,** שכרו כפול משאר ימים! (כה"ח ל"ד כ)  
**'ושמעתי מזקנים,** שבימים עברו היה המנהג פה בפרנקפורט שהעניים בעצמם היו הולכים ועוברים מבית לבית בערב שבת... עד כי פעם נראתה ענייה אחת אחר מותה, בשעת התפילה על האבן לפני חצר בית הכנסת, והיו מזכירים אותה בשמה, רק שנשכח ממני מי היתה...  
**ושאלוה** - מה מעשיה כאן ולשם מה ירדה שוב לעולם הזה. **והשיבה** שבאה להזהיר לבל ישלחו בעוון הזה שהעניים נאלצים להלבין פניהם כשהם מסובבים על הפתחים והיא הזהירה – באם לא תסורו מדרך הרעה הזו יענשו אנשי העיר בעונש גדול...  
**מאז** – נתקן פה לגבות בכל חודש "מעוה ראש חודש" כפי שנהוג עד ימינו, כדי שיחלקו הגבאים לעניים מדי שבת בשבתו, ואל יצטרכו לבייש פניהם ללכת מבית לבית...! ("יוסף אומ"ץ")

**חידה:** מה הדבר ששובת בראש חודש ולא שובת ביום טוב? (פסיקתא, הובא במרדכי פסחים ל. ועין פמ"ג רצ"ז א)

**'שמן למאור** - תמצא כמה בני אדם דמביאין שמן למאור בר"ח, כל אחד בבית הכנסת שלו ... על עליו הנשמות, יועיל השמן הרבה בר"ח, די ש להם עליה, דבראש חודש אינו שולט גיהנם. (כה"ח ל"ד – לגאון רבי חיים פאלאני)

**מנהג ותיקין** להדליק נרות בליל ראש חודש, ואפילו בקיץ שיושבים על הגג וזורח אור הכוכבים. וכתב הרב "חסד לאלפים" שהוא מדליק בשבת שבעה נרות, וביום הכיפורים שישה ... ובראש חודש ארבעה, כמספר העולים לתורה.

**ואותם** שדרכם להדליק בשבת שני נרות, ידליקו בר"ח גם כן שני נרות, שאם ידליקו נר אחד, במה ניכר ר"ח על ימות החול, דהרי בחול גם דרכם להדליק נר אחד, דוודאי לא ישבו בחושך. **והעניים** ידליקו נר אחד באותו נר שמדליקים בו בשבת, כי ודאי גם העניים יש להם נרות מיוחדים לשבת להדליק בהם, וזוה ניכר כבוד ראש חודש. (בא"ח ויקרא ב' י')

האם בני ישראל במדבר היו נותנים צדקה? תשובה בעמוד הבא -

**"והיו חולקים את המן במדבר בתורת צדקה, לכל מי שפשע ולא ליקט בבוקר".**

(רבנו בחיי ט"ז כ"א)

**והוא חידוש,** שיש מצוות צדקה לתת לאדם שפשע במצבו, שלכאורה אין חייבים לרחם עליו, כמבואר במס' ברכות (ג). שכל מי שאין בו דעת אסור לרחם עליו.

**והגאון רבי חיים קניבסקי השיב,** שאם הוא מתחרט על פשיעתו חייבים לתת לו צדקה.

("ליקוט הידיעות")



## ויקחו - לי - תרומה

**ראש ישיבה** שעמד לנסוע לחו"ל לאסוף כספים בא לפני הגאון רבי אהרן לייב שטיינמן וביקש עצה להצלחה. אמר לו רבינו: "עצה - עין טובה! שתהיה לך עין טובה בהצלחת השלוחים האחרים!"

(מזקנים אתבונן" - חוברת מזכרת מחתונת רא"ס ח' שבט תשע"א)



**"הייתי שליח מצוה,** והבאתי לצדיק רבי אריה לוי המוחא ששיגר לו אבי, רבי אליהו גניחובסקי, כתרומה לישיבה.

**התפלאתי** לראות שרבי אריה מתבונן בהמחאה בהנאה יתירה, והרי ידעתי מה ערך יש לכסף בעיניו...

**משהבחין** שאני משתאה אמר: מתבונן אני בהמחאה ונהנה לדעת כי אביך היקר מקפיד לציין תאריך עברי ולא כפי שנוהגים הכל המסתפקים בתאריך לועזי!"

(צדיק יסוד עולם")



**"ישיבת צפת"** בת טיפוחיו של הגאון רבי שמחה קפלן היתה שרויה בדוחק גדול. הרב קפלן כיתת רגליו כדי להצילה. והנה הגיעה הישועה ממקור בלתי צפוי. אחד המפעלים הגדולים להם נתן הרב הכשר שלח תרומה נכבדה ביותר.

**לאחר תקופת מה** הגיעו בעלי המפעל אל בית הרב, וסיפרו על רצונם להכניס למפעל מכונה חדשה, והם מבקשים את הסכמתו לך.

**לפתע קם רבי שמחה,** ניגש לארון והוציא לנגד עיניהם הנדהמות את ההמחאה ששלחו לו וקרעה לגזרים. ודפק על השולחן בחוזקה: "אני אוסר עליכם להכניס את המכונה הזו למפעל!"

**לאחר** שהתעשתו מהתדהמה שאחזה בהם שאלוהו: "כבוד הרב אנו מקבלים את דעתו בענין, אבל מדוע היה צורך לקרוע את ההמחאה, מה הקשר בין שני הדברים?"

**השיבם הרב קפלן:** "אמת, גם אם הייתי משתמש בכספי תרומתכם הייתי פוסל את המכונה לשימוש, אבל לדפוק על השולחן בחוזקה לא הייתי יכול..."

(מתורת שמחה")



**מתוך הספדו של הגאון רבי חיים פאלאגי על הגביר רבי אליעזר הלל,** שבנה ישיבה עבורו, שיוכל ללמוד וללמד:

**"זוהי היה מעשה בזמננו** באדון המחזיק את ישיבות "בית הלל" לא היו לו בנים כי אם בנות, וכבר הגיע לגיל שישים. בנה ישיבה לרבנן ולתלמידיהם. לא עברו שנתיים ימים ונולד לו בן ראשון ואחריו בן שני..."

(הקדמה ל"ראה חיים" ח"ב)



## "ועשו לשמי בית קדושה" (כ"ה ח)

**מעשה בהרה"ח ר' מאיר בינט** שהתמודד על מכרז לבניית בית העם בתפרח. לאחר שזכה במכרז בא לאביו בבקשת עצה: 'מה אעשה, אני הולך לבנות מושב לצים?!...'

**אמר לו:** 'עשה כדברי הזוהר הקדוש (פר' תזריע) שהבונה בית יאמר לשם שמים - על כל לבנה תחשוב לקדושה: 'אני בונה לשם ישיבה', ישאלו אותך מה אתה בונה, תגיד: אני בונה ישיבה...'

**הבנין הושלם לתפארת...** אך למעשה במשך שנתיים עמד שומם. **באחד הימים** הזדמן ר' מאיר לכפר מיימון, שם בנה את הקומה השניה בישיבה. פגש בגאון רבי יעקב פרידמן שסיפר לו שהוא מחפש מקום לישיבתו. 'איני מודאג' - אמר רבי יעקב - 'אך אני מתלבט להיכן ללכת, יש לי כמה הצעות.'

**אמר לו ר' מאיר:** "הרבי מ"שומרי אמונים", נמצא כעת בתפרח, תתייעץ עמו". הרבי שמע את הצדדים ופסק: "בוא לתפרח, ובעז"ה אסדר לך מבנה וזירות".

**ואכן הרבי שכנע** וריכך את המתנגדים... ובישיבת ועד הישוב הוחלט לתת את מבנה בית העם וכמה דירות נטושות לטובת הישיבה - 'לכמה חודשים...' מאז הישיבה במקום!

(נר לשולחן שבת" מפני תלמידים והרה"ח רמ"ב)



**בישיבת לומז'ה** בפתח תקוה ישנם ציורים מיוחדים ביופיים על תקרת היכל הישיבה. לפני שנים חידשו את הציורים בידי צייר אומן, שהיה בלשון המעטה רחוק מיהדות.

**שנה ומחצה** אחר כך הגיע ללומז'ה אדם עם זקן יפה... התבונן בציורים באריכות. ההתרגשות היתה ניכרת עליו...

**'מי אתה,** מה רצונך?' השיבם: 'אני הצייר...' הנוכחים היו בהלם, זכרוהו מגלגלו הקודם, כששאלוהו מה ראית לחזור בתשובה? השיב: 'אווירת הקדושה השפיעה עלי!' "

(נר לשולחן שבת" מהרה"ג מ"ו)



## זעשו לשמי - ושכנתי בתוכם

**מעשה בנגר** לא דתי שבא להתקין ארון מטבח בביתו של אחד מדייני הצפון. "אל תדאגו, תוך שתי דקות הכל מוכן, זה בסדר".

**"תגיד בעזרת ה'!"** אמר לו הדיין "לא צריך" - אמר הנגר - "אני אומר לך, שתי דקות ואני גומר..." המקדחה בידו, הוא מתחיל לעבוד ובורג ג'מבו מסתובב בקיר ומתפרק.

**"תגיד בעזרת ה'"** אומרים בני הבית לנגר. "לא צריך" - הוא משיב "למה להכניס את אלוקים לפה..." וגם הבורג השני מתפרק... עתה נגמר כבר החל לפקפק בכוחו ואומר בהשתוממות: "זה קורה אחת לאלף שבורג ג'מבו מתפרק".

**"תגיד,** תראה שזה ילך!" ושוב הוא לא שם אל לבו וגם הבורג השלישי לא נתפס - "אי אפשר עליכם..." אומר ומנגר... "תגיד בעזרת ה' נעשה ונצליח". אמר, והפעם הצליח! (נר לשולחן שבת")

(מן ההפטרה)



"גם המה בחרו בדרכיהם ובשיקוציהם נפשם חפצה... אוכלי בשר החזיר והשקין יחדיו יסופו!"

## סיפור נורא שארע בימים אלו

**הם היו חברי ילדות** - אחד מהם חזר בתשובה והיה לאיש, ת"ח תושב ירושלים. וזה סיפורו: 'היה בינינו קשר טלפוני של פעם בשנה. לפני חמש שנים אחד החברים חלה במחלה. לפני כחודש אמו התקשרה אלי בוכיה, וביקשה ממני להתפלל עבורו, אני הייתי החרדי היחיד שהכירה.

**הלכתי** לבקרו בבית החולים, מצבו היה קריטי, הוא היה ללא הכרה, מחובר למכשירי הנשמה.

**עלו בראשי דברי הגמרא** - 'לעולם יבקש אדם רחמים שלא יחלה שאם יחלה אומרים לו הבא זכות' - חשבתי על זכות בשבילו. אמרתי לאשתו: 'נעשה שיעור לרפואתו'. היא הסכימה בשמחה וקבענו על שיעור בביתם. והנה, תוך כדי שאנו מסכמים בענין, הרופאים בשרוהו שיש שינוי קל לטובה במצבו...

**זה היה שיעור** בפרשת שבוע עם רש"י, בימי רביעי בלילה, כל החברה באו. הספקנו שלשה שיעורים. למן השיעור הראשון החל שיפור במצבו, בכל יום התקדמות קטנה, החל להכיר את הסובבים, ניתקוהו ממכשירי הנשמה, עד שכעבור שלשה שבועות העלוהו מטיפול נמרץ למחלקה. תפנית מדהימה! ובאותו הזמן יש התקדמות רוחנית בקרב חלק מלומדי השיעור.

**האם ששמה לב** שמשוהו קורה בעקבות השיעור... החברה החלו מתחזקים, נרתעה, ולאחר השיעור הודיעה לי: 'בשבוע הבא אין שיעור'.

**ניסיתי להתווכח,** אך היא בשלה, תרוצים מתרוצים שונים: 'חורף', 'היה גשם', 'קשה לאנשים לבוא'. אמרתי לה: 'חבל, התחלנו משהו טוב למה לבטל? את רואה שיש שיפור'.

**כשהבינה שתמו כל התרוצים** אמרה: 'ראה, כשבני יתאושש אני מתכוונת להביא לו ממסעדה פלונית, מסעדת טריפה ידועה, את המאכל שאתם לא מזכירים בשם... אין שיעור וזהו!'

**סיפר אותו ת"ח:** 'לקחתי קשה את ביטול השיעור, התייאשתי... ביום שישי היתה אצל חברי קריסת מערכות. במוצאי שבת הודיעו לי על הלוותו...'

**היה זה יאוש אך לזמן...** בשבוע שעבר היה שוב שיעור, והפעם לעילוי נשמתו! (נר לשולחן שבת" מפני בעל המעשה, יש"כ להר"ר א"ב)